

Frågor till handlingar och historik

1. Vad är ett dagsverke?
2. Var arbetade de vuxna i sina dagsverken?
3. Vad arbetade barnen med i skogen, vid kolmilan, gruvan, masugnen och i jordbruket?
4. Hur många år kunde barnen få gå i skola?
5. I vilken ålder ansågs man vara vuxen?
6. När kom första lagen som förbjöd barnarbete för barn under 9 år?

Frågor till arkivhandlingen *Dagkarls kontrakt 1857*:

7. Hur många tunnor råg fick dagkarlen i lön?
8. Man stavade annorlunda på 1800-talet, vad kan "hafra" betyda?
9. Vad fick dagkarlen mer för matvaror i lön?
10. Hur behöver han uppföra sig enligt kontraktet? Vad händer annars?
11. Barnens lön anges ej exakt, utan vad beräknas den på?
12. Vad händer om dagkarlen uteblir från arbetet?
13. Victor Abrahamsson var inte skrivkunnig och behövde därför hjälp av någon att skriva sitt namn för att underteckna kontraktet. Vad betyder förkortningen m. h. å. p.?

Diskussion

Det finns inte mycket skrivet om barnen på bruket, mer än små notiser som till exempel, "lön efter storlek och arbetsförmåga." Ibland har någon äldre berättat eller senare skrivit ned hur det var att arbeta som barn på ett bruk.

Laxå järnbruks förvaltare C A Muhrs tre barn skrev brev på 1830-talet som förvaras i arkivet. Där kan man än idag läsa deras tankar och funderingar. Man kan också jämföra bruksförvaltaren Muhrs lön med lönen för dagkarlar och torpare. Det var skillnad på rikt och fattigt folk och vad de lämnade efter sig i arkiven.

Diskutera gärna och jämför dåtid med nutid. Är vi jämlika i dag?